

Vergaderjaar 2004–2005

30 100 IXB

**Jaarverslag en slotwet ministerie van Financiën
2004**

Nr. 4

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikelen 1 en 2

De begrotingsstaten die onderdeel uitmaken van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2004 wijzigingen aan te brengen in de departementale begrotingsstaat van het ministerie van Financiën (IXB).

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Financiën,
G. Zalm

B. BEGROTINGSTOELICHTING

Slotwetmutaties worden toegelicht voorzover deze op artikelniveau groter zijn dan 5% van het beschikbare bedrag na 2e suppletore begroting en daarnaast groter zijn dan € 2,5 mln.

Per artikel wordt op de belangrijkste onderdelen een toelichting gegeven (waardoor de som van de afzonderlijke onderdelen per artikel kan afwijken van het artikeltotaal).

Beleidsartikelen

Beleidsartikel 1 Belastingen

Belastingontvangsten

Met ingang van de Miljoenennota 2005 worden de belastingontvangsten toegelicht in de Voorjaarsnota, Najaarsnota, Voorlopige Rekening en het Financieel Jaarverslag van het Rijk.

Voor een toelichting op de mutaties in de afdracht van het Gemeente- en Provinciefonds en het BTW- compensatiefonds wordt verwezen naar de slotwetten van de betreffende fondsen.

De aansluiting met de bedragen in het jaarverslag IXB 2004 (beleidsartikel 1, tabel budgettaire gevolgen van beleid) is als volgt:

Tabel: aansluiting met begrotingstoelichting, beleidsartikel 1 (x € 1 mln.)

	Stand ontw.begr.	Stand 1 ^e suppl.begr.	Stand 2 ^e suppl.begr.	Mutaties slotwet	Realisatie
Totaal Belastingontvangsten	106 468	104 114	105 455	+ 793	106 249
Afdracht Gemeente- en Provinciefonds	- 13 004	- 12 919	- 12 827	+ 27	- 12 800
Afdracht BTW-Compensatiefonds	0	- 1 633	- 1 659	- 28	- 1 687
Belastingontvangsten IXB	93 464	89 561	90 969	+ 792	91 761

Verschillen hebben betrekking op afrondingen.

Beleidsartikel 2 Financiële markten

Verplichtingen (+ € 38,4 mln.)

Garantie schatkistbankieren/voorbereidingskosten AFM (+ € 20,7 mln.)

De mutatie houdt verband met de verhoging van de kaslimiet van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) in het kader van geïntegreerd middelenbeheer en met de voorbereidingskosten van nieuwe toezicht-taken in 2004 en 2005.

Afname munt in circulatie (+ € 24,6 mln.)

Omdat uitsluitend munten met lage denominaties in circulatie zijn gebracht en munten met hoge denominaties (50 eurocent, 1 en 2 euro) zijn teruggekomen is de nominale waarde van de munten in circulatie gedaald met € 24,6 mln. Dit betekent een verschil van ca. € 45 mln. ten opzichte van de begrote toename van € 20 mln.

Retouren guldenmunten (- € 2,8 mln.)

De mutatie is een gevolg van een lagere retourontvangst van guldenmunten dan eerder bij 1e suppletore werd voorzien.

Uitgaven (+ € 21,2 mln.)

Afname munten in circulatie (+ € 24,6 mln.)

Voor toelichting zie verplichtingen.

Retouren guldenmunten (– € 2,7 mln.)

Voor toelichting zie verplichtingen.

Beleidsartikel 3 Financieringsactiviteiten publiek-private sector

Verplichtingen (– € 54,8 mln.)

Regeling Bijzondere Financiering (– € 53,4 mln.)

In 2004 is voor een bedrag van € 26,0 mln. garanties verleend uit hoofde van de Regeling Bijzondere Financiering. Dit bedrag blijft ruimschoots onder de stelpostraming in de ontwerpbegroting.

Uitgaven (– € 14,3 mln.)

Regeling Bijzondere Financiering (– € 10,4 mln.)

De uitgaven in het kader van de Regeling Bijzondere Financiering blijken lager te zijn dan geraamd na declaratie van de schades door de uitvoerder van de regeling. De oorzaak ligt enerzijds in het beperkte beroep dat gedaan is op deze regeling en anderzijds in het feit dat minder deelnemende bedrijven in de afgelopen jaren failliet zijn gegaan.

Uitvoeringskosten staatsdeelnemingen (– € 3,2 mln.)

De uitvoeringskosten die samenhangen met verkoop en beheer van staatsdeelnemingen zijn lager uitgevallen dan geraamd. De mutatie wordt met name veroorzaakt doordat er in 2004 geen uitputting heeft plaatsgevonden van het budget dat ter compensatie voor het beheer van Twinning is overgeboekt van EZ naar Financiën.

Beleidsartikel 4 Internationale financiële betrekkingen

Verplichtingen (– € 103,8 mln.)

Garanties aan DNB (– € 113,5 mln.)

In de ontwerpbegroting was een stelpost opgenomen met het oog op een mogelijke deelneming door DNB in de door de Bank voor Internationale betalingen (BIS) te verstrekken kredietfaciliteiten. In 2004 zijn geen kredieten onder staatsgarantie verstrekt.

Beleidsartikel 5 Exportkredietverzekering en investeringsgaranties

Verplichtingen (– € 8 203,5 mln.)

Exportkredietverzekering (– € 7 755,3 mln.)

Regeling herverzekering investeringen (– € 296,8 mln.)

In de ontwerpbegroting is een stelpostraming opgenomen voor de maximaal te verstrekken garanties (verplichtingenplafond). De mutatie wordt

veroorzaakt doordat de in 2004 afgegeven garanties ruim onder het plafond zijn gebleven.

Uitgaven (– € 21,7 mln.)

Schades (– € 20,2 mln.)

De schade-uitgaven vallen lager uit dan verwacht doordat er minder claims zijn ingediend op de lopende verzekeringsportefeuille.

Ontvangsten (+ € 51,1 mln.)

Exportkredietverzekering (+ € 50,2 mln.)

De mutatie heeft grotendeels betrekking op hogere ontvangsten van schaderestituties. Deze zijn door een beter betalingsgedrag van enkele debiteurenlanden hoger uitgevallen dan geraamd.

Beleidsartikel 7 Beheer materiële activa

Verplichtingen en uitgaven (– € 11,0 mln. resp. – € 12,5 mln.)

Zakelijke lasten (– € 3,5 mln.)

De mutatie wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de geplande afwikkeling door gemeenten van aanslagen over oude aanslagjaren van onroerende zaakbelasting niet volledig in 2004 is gerealiseerd. Daarnaast blijkt de raming voor waterschapslasten ongeveer € 2 mln. te hoog.

Anticiperende aankopen (– € 15 mln.)

Als gevolg van dalende grondprijzen, waardoor de grondmarkt, en zeker het grondaanbod, nagenoeg stil viel, enerzijds en ruimschoots toereikende reguliere aankoopbudgetten bij de vastgoeddiensten anderzijds zijn geen leningen voor anticiperende aankoop van vastgoed uitgegeven.

Overige programma-uitgaven (+ € 8,9 mln.)

De mutatie wordt veroorzaakt door een niet geraamde vervroegde aflossing van een lening voor een anticiperende aankoop van € 6,8 mln. en door correcties op verkopen uit voorgaande jaren van € 2,1 mln., waarvan achteraf is vastgesteld dat deze aan andere ministeries hadden moeten worden doorbetaald.

Apparaatsuitgaven (verplichtingen – € 2,0 mln., uitgaven – € 3,2 mln.)

Bij 1e suppletore begroting is voor de uitvoering van de taakstelling agrarische verkopen € 2 mln. extra toegekend voor zowel personele uitgaven (apparaat) als beheerskosten (programma-uitgaven).

Doordat de uitvoering van de taakstellingen pas na goedkeuring van de Tweede Kamer is gestart, is een groot deel van de extra ruimte niet gebruikt.

Daarnaast is het personele budget structureel verhoogd voor onder meer het toegenomen werkaanbod bij Domeinen Roerende Zaken. Omdat de uitbreiding van de bezetting gefaseerd uitgevoerd is, is er een onderschrijding van het reguliere budget (– € 0,5 mln.) Ten slotte zijn de automatiseringskosten lager uitgevallen dan geraamd door temporisering van de projectplanning (– € 0,6 mln.)

Niet-beleidsartikel 9 Algemeen

Uitgaven (– € 6,1 mln.)

Apparaat (– € 6,1 mln.)

De mutatie betreft voornamelijk een intertemporele verschuiving van huurlasten voor de tijdelijke huisvesting van het kerndepartement in het kader van het Project Eigentijds Werken en lagere uitgaven voor ICT.

Ontvangsten (+ € 3,8 mln.)

Diversen (+ € 3,8 mln.)

De mutatie betreft hogere ontvangsten van het omslagstelsel Rijkswagenpark als gevolg van premieontvangsten uit voorgaande jaren. Daarnaast is van OC&W, V&W en EZ meer ontvangen voor de dienstverlening van het Facilitair Salaris Centrum.

Niet-beleidsartikel 10 Nominaal en onvoorzien

Verplichtingen en uitgaven (– € 6,6 mln.)

Onvoorzien (– € 6,6 mln.)

De reservering voor onvoorzien uitgaven op begrotingshoofdstuk IXB is onbesteed gebleven.